

**СТРАТЕГИЯ ЗА ПРИЛОЖЕНИЕ
НА МОДЕЛ ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ
НА МЛАДЕЖИ С ЛЕКИ ИНТЕЛЕКТУАЛНИ
УВРЕЖДАНЯ
В СТОЛИЧНА ОБЩИНА И ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА
СОЦИАЛНАТА УСЛУГА СОЦИАЛЕН УЧЕБНО
ПРОФЕСИОНАЛЕН ЦЕНТЪР „КНЯЗ БОРИС I”**

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
Въведение	2
Основни дефиниции	2-3
I. Обхват на Стратегията за приложение на Модел за социално включване на млади хора с лека степен на интелектуални увреждания в Столична община	3-5
1. Предмет на Стратегията за прилагане на Модела за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания в Столична община	3
2. Стратегически цели	4
3. Очаквани резултати	4
4. Времева рамка на стратегията	4
5. Области на стратегическа интервенция	4-5
II. Контекст на Стратегията	5-18
1. Актуално състояние на услугата СУПЦ «Княз Борис I» в Столична община	5-13
2. Контекст за развитие на социалните услуги в Столична община	13-15
3. Основни положения на Модела за социално включване на млади хора с лека степен на интелектуални увреждания	15-18
III. Същност на стратегията	18-21
Стратегическа подцел 1: Да се реформира предоставянето на социалната услуга СУПЦ „Княз Борис I”, така че да осигури необходимите дейности за подкрепа за социално включване на млади хора с лека степен на интелектуални увреждания за периода 2014г. – 2017г.	18-22
Стратегическа подцел 2: Да се изградят „Комплекс от социални услуги в подкрепа на социалното включване на млади хора с леки интелектуални увреждания”, чрез реструктуриране на социалната услуга СУПЦ до месец юли 2015 г.	22-24
IV. Приложение: Анализ на функционирането на СУПЦ „Св. Княз Борис”, гр. София	25-28

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата Стратегия е разработена по проект „Мога да съм полезен – Модел за социално включване на младежи с интелектуални увреждания”, изпълняван от Фондация „Институт за социални услуги в общността”, в партньорство с Фондация „Де Пасарел” (Холандия) и Столична община.

Проектът е осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския съюз през Европейски социален фонд.

Цел на проекта:

- разработване и апробиране на Модел за социално включване на младежи с интелектуални увреждания, който интегрира успешната практика в Холандия и България;
- разработване на стратегия за прилагането на Модела за социално включване на територията на Столична община.

Документът е разработен от екип от български и холандски експерти, с активното участие на експерти на Столична община - Дирекция „Социални дейности” и екипа на услугата „Социален учебно-професионален център Княз Борис I” (СУПЦ) в Столична община.

Стратегията е консултирана с представители на:

- ангажираните държавни институции (Министерство на труда и социалната политика, Министерство на образованието и науката, Агенция за социално подпомагане, Агенция по заетостта, Държавна агенция за закрила на детето, Регионален инспекторат по образование – София);
- СУПЦ и експерти на Общинските администрации в 8-те общини, в които се предоставя услугата СУПЦ.

Чрез стратегията ще се постигне устойчиво и целесъобразно развитие на социалната услуга СУПЦ, предоставяна от Столична община, така, че да дава пълноценен отговор на потребностите на младите хора с леки интелектуални увреждания и да способства за тяхната интеграция в общността, съобразявайки особеностите на Столична община.

ОСНОВНИ ДЕФИНИЦИИ

Независим живот (от професионална подкрепа). Независим живот води човек, който въпреки свои затруднения, увреждания и кризи, води пълноценен живот без да ползва дългосрочна професионална подкрепа. Това е човек, който живее самостоятелно, обучава се или работи, има своя социален кръг, като използва собствените си ресурси и ресурсите на малката общност (семейство, близки, приятели, колеги, специалисти – при необходимост, краткосрочно).

Самостоятелен живот. Самостоятелен живот води човек, който независимо от наличието на увреждане, решава каква да бъде ежедневната му програма, знае какво е най-добро за него, може да решава с кого и как да живее, може да изгради собствен стил и място на живот, има правото на приятелства, любов и семейство, има правото да работи и да получава заплащане за това.

Философията зад понятието се основава на разбирането, че човекът с увреждане е самостоятелен не когато прави всичко сам, когато има подкрепа, а когато има своя избор, контрол и свобода, както всеки друг човек, в собствен си му дом, на работното място и в общността (Барнес и Мерсер, 2006 г.).

Социално изключване. Социалното изключване е процес, при който определени лица са изключвани до ръба на обществото и изцяло възпрепятствани от участие от силата на тяхната бедност, при липсата на основни компетенции и възможности за обучение през целия живот или като резултат от дискриминация. Това ги отдалечава от възможностите за работа, доходи, образование и обучение, както и от социалните и

обществените мрежи и дейности. Те имат ограничен достъп до власт и органите за вземане на решения и по този начин често се чувстват безсилни и не в състояние да поемат контрола върху решенията, които засягат техния ежедневен живот.

Социално включване. Процес, който гарантира, че тези, които са изложени на риск от бедност и социално изключване, получават възможностите и ресурсите, които са необходими, за да участват пълноценно в икономическия, социалния и културния живот и да имат стандарта на живот и благосъстоянието, която се счита за нормално в обществото, в което живеят. Той гарантира, че те имат по-голямо участие във вземането на решения, които засягат живота им, както и достъп до техните основни права. Социалното включване е свързано с три основни житейски сфери – труд и работа, независим живот и социално участие.

Социални услуги. Това са дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен и пълноценен начин на живот. Услугите се извършват в специализирани институции и в общността.

Услуги, делегирани от държавата дейности. В Закона за социално подпомагане и в Правилника за неговото прилагане е налице разделение на социалните услуги с оглед на тяхното финансиране. Агенцията за социално подпомагане разрешава откриване, закриване, промяна на вида и капацитета на социални услуги, когато са делегирани от държавата дейности. И Министерски съвет ежегодно приема решение, с което се определят делегираните от държавата дейности (финансирани със средства от републиканския бюджет), стандартите за финансиране и капацитета. В този смисъл, Столична община е доставчик на услуги, делегирани от държавата дейности и местна дейност.

Умствена изостаналост. Състояние на задържано и непълно развитие на интелекта, характеризиращо се с нарушение на уменията, които възникват в процеса на развитие и които дават своя дял във формирането на общото ниво на интелигентност, т.е. когнитивните, речевите, двигателните и социалните умения. Изоставането може да се съчетава или не с други психични или телесни разстройства.

I. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МОДЕЛ ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДЕЖИ С ЛЕКИ ИНТЕЛЕКТУАЛНИ УВРЕЖДЕНИЯ В СТОЛИЧНА ОБЩИНА И ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА СОЦИАЛНАТА УСЛУГА СОЦИАЛЕН УЧЕБНО ПРОФЕСИОНАЛЕН ЦЕНТЪР „КНЯЗ БОРИС I”

1. Предмет на Стратегията

Стратегията за прилагане на за прилагане на модел за социално включване на младежи с леки интелектуални увреждания в столична община и реструктуриране на социалната услуга Социален учебно професионален център „Княз Борис I” *(за краткост, наричана по-долу Стратегията)* е предназначена:

- Да дава насоки за прилагането на Модела за социално включване и да представя дейностите, отговорните институции и ресурсите, необходими за него;
- Да представи взаимовръзката между прилагането на Модела и изпълнението на Общинските стратегически документи и планове;
- Да представи параметрите на пилотна дейност по прилагането на Модела.

2. Стратегически цели

Стратегическа цел: Да се осигури ефективна и качествена подкрепа за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания в Столична община, чрез осигуряване на адекватни на потребностите дейности за подкрепа и реструктуриране на социалната услуга „Социален учебно-професионален център” (СУЩ) в рамките на държавно делегирания бюджет за социалната услуга.

Стратегическа подцел 1:

Да се осигурят адекватни на потребностите на младите хора с леки интелектуални увреждания дейности за подкрепа, чрез специализиране на социалната услуга СУПЦ в рамките на държавно делегирания бюджет за социалната услуга и необходимия капацитет резидентни услуги в общността. Да се реформира предоставянето на социалната услуга СУПЦ „Княз Борис I”, така че да осигури необходимите дейности за подкрепа за социално включване на млади хора с лека степен на интелектуални увреждания по вид, интензивност на подкрепата, насоченост и организация на доставката за периода 2014 г. – 2017 г.

Стратегическа подцел 2:

Преструктуриране на социалната услуга СУПЦ в Център за социална рехабилитация и интеграция и осигуряване на функционирането на дейността на новата услуга, съвместно с услугите от резидентен тип през Комплекс от социални услуги (в рамките на държавно делегирания бюджет за СУПЦ). Да се изгради Комплекс от социални услуги за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания, чрез преструктуриране на социалната услуга СУПЦ до месец юли 2015 г. Комплексът от социални услуги ще предоставя услугите „Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ), Защитено жилище – 2 бр., Преходно жилище – 2 бр. и Наблюдавано жилище – 2 бр., съобразно потребностите на младите хора с лека степен на интелектуални увреждания – потребители на услугата.

3. Очаквани резултати

- Приложени дейностите за подкрепа за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания в Столична община:

- в рамките на социалната услуга СУПЦ

в Комплекс със следните социални услуги: „Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ), Защитено жилище, Преходно жилище и Наблюдавано жилище в рамките на бюджета на СУПЦ и на съществуващия капацитет

- Закриване на услугата СУПЦ и разкриване на Комплекс от социални услуги за млади хора с леки интелектуални увреждания в рамките на делегирания бюджет за СУПЦ

- Прецизирана целева група на услугата СУПЦ и на последващия Комплекс от социални услуги: млади хора с леки интелектуални увреждания без родителска подкрепа или с недостатъчна родителска подкрепа.

- Защитен интерес на младите хора с интелектуални увреждания - настоящи потребители на социалната услуга СУПЦ, да завършат професионалното си обучение в СУПЦ

- Постигнато интегрирано професионално обучение на младите хора с леки интелектуални увреждания в рамките на образователната система.

4. Времева рамка на стратегията: септември 2014 – септември 2017 г.

5. Области на стратегическа интервенция

Стратегическа цел 1: Да се осигурят адекватни на потребностите на младите хора с леки интелектуални увреждания дейности за подкрепа, чрез специализиране на социалната услуга СУПЦ в рамките на държавно делегирания бюджет за социалната услуга и необходимия капацитет резидентни услуги в общността за периода 2014 г. – 2017 г. Да се осигури ефективна и качествена подкрепа за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания в Столична община, чрез осигуряване на адекватни на потребностите дейности за подкрепа и преструктуриране на социалната услуга СУПЦ в рамките на държавно делегирания бюджет за социалната услуга.

Област на интервенция 1: Организиране и предоставяне на подкрепа за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания в рамките на социалната услуга СУПЦ, преструктуриране на капацитета и разкриване на нови услуги

резидентен тип.
1. Специализиране на СУПЦ в София като услуга за млади хора с леки интелектуални увреждания с подкрепа за социално включване
2. Прилагане на верига за подкрепа за развитие на умения за труд
3. Прилагане на верига за подкрепа за развитие на умения за самостоятелност и социални умения
4. Изготвяне и прилагане на критерии за оценка на напредъка на младите хора
5. Организиране на напускането на социалната услуга СУПЦ
Област на интервенция 2: Организиране на достъпа до социалната услуга СУПЦ, основан на перспективата за самостоятелен и независим живот
Област на интервенция 3: Координация със заинтересованите страни
1. Координация с образователната система
2. Координация с работодатели за организиране на трудова практика
3. Координация с лична мрежа за подкрепа
Стратегическа цел 2: Преструктуриране на социалната услуга СУПЦ в Център за социална рехабилитация и интеграция и осигуряване на функционирането на дейността на новата услуга, съвместно с услугите от резидентен тип през Комплекс от социални услуги (в рамките на държавно делегирания бюджет). Да се осигури ефективна и качествена подкрепа за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания в Столична община, чрез осигуряване на адекватни на потребностите дейности за подкрепа и преструктуриране на социалната услуга СУПЦ в Комплекс от социални услуги (в рамките на държавно делегирания бюджет)
Област на интервенция 1: Подготовка за стартиране на Комплекс от социални услуги
Област на интервенция 2: Предоставяне на подкрепа за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания чрез Комплекс от социални услуги
1. Предоставяне на веригата за подкрепа за изграждане на трудови умения чрез трудотерапевтични програми на ЦСРИ
2. Предоставяне на веригата за подкрепа за настаняване и изграждане на умения за самостоятелност и социални умения
3. Организиране на напускането на социалната услуга СУПЦ
4. Взаимодействие със заинтересовани страни

II. КОНТЕКСТ НА СТРАТЕГИЯТА

Настоящата стратегия е разработена въз основа на анализ на контекста в Столична община – потребности, стратегически цели и приоритети на социалните дейности и услуги, състоянието на социалната услуга СУПЦ „Княз Борис І” и Модела за социално включване на младите хора с леки интелектуални увреждания.

По-долу е представено:

1. Актуалното състояние на социалната услуга СУПЦ „Св. Княз Борис І”;
2. Контекст за развитие на социалните услуги в Столична община
3. Модел за социално включване на млади хора с лека степен на интелектуални увреждания.

1. Актуално състояние на услугата СУПЦ „Княз Борис І” в Столична община

Състоянието на услугата СУПЦ „К. в Борис І” в Столична община е анализирано в рамките на проучване на общо три СУПЦ в страната (заедно със СУПЦ „Св. Климент Охридски”, с. Овча могила, община Свищов и СУПЦ „Св. Георги”, гр. Пловдив).

По-долу са представени резултати от анализа, които касаят:

1. Състояние на социалната услуга СУПЦ:

Същност на услугата СУПЦ. Съгласно дефиницията в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, "СУПЦ" е комплекс от социални услуги, насочени към професионално обучение на лица с определена степен

намалена работоспособност, навършили 16 години; б) деца в риск, навършили 16 години, по реда на чл. 20, ал. 1, 2 и ал. 4, т. 1 и 2 от ППЗЗД.” В тази връзка, актуалното състояние на СУПЦ напълно отговаря на зададеното му от нормативна база предназначение, тъй като фокусът на социалната услуга СУПЦ е изцяло върху предоставянето на професионално образование. Фокусирана върху провеждането на професионално обучение, услугата предоставя подкрепа в унисон с тази цел - престоят и ползването на услугата са регламентирани от учебни програми за обучение на младежи с леки интелектуални увреждания (до 3 г.).

Потребност от промяна на услугата СУПЦ съобразно принципите на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. СУПЦ като услуга не съответства на принципите за самостоятелен живот в общността. Аргументите в тази посока включват:

- Услугата има статут на социална услуга в общността, но като практика е полу-институционална грижа, отчитайки характера на подкрепата за настаняване и модела на подкрепа. Необходима е промяна на начина, по който се предоставя настаняването и ясно формулиране на фокуса на услугата – изграждане и развитие на уменията за самостоятелен живот.

- СУПЦ предоставя професионално обучение като социална услуга, а разпоредбите на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания постулират достъп до общо образование, с необходимите улеснения и подкрепа.

- СУПЦ реално не обслужва социалното включване на младите хора поради липсата на надграждаща подкрепа, която да осигури устойчивост на създадените умения, поради отсъствието на подкрепа за интегриране на пазара на труда и за изграждане и поддържане на лична мрежа;

- СУПЦ не предоставя целенасочена и гъвкава подкрепа спрямо различната степен на уврежданията поради смесването на различни групи потребители – млади хора с лека и средна степен на увреждания. Докато младите хора с умерена умствена изостаналост и/или с поведенчески проблеми цял живот ще бъдат зависими от подкрепа и се нуждаят от услуги тип „дългосрочна грижа“, младежите с леки интелектуални увреждания имат реалната възможност да водят независим живот в общността с подкрепа от средата им, за което имат нужда от специализирана интензивна подкрепа в периода на съзряване.

Недостатъчна ефикасност на услугата СУПЦ спрямо вложените средства

- СУПЦ, както и всяка специализирана институция, предоставя различни дейности за подкрепа в рамките на единния стандарт, който е отпуснат, и съответно той е недостатъчен за осигуряване на необходимото качество на живот и удобства за потребителите на услугата и изисква допълнително финансиране.

- Ограниченият финансов ресурс, който е съотносим с единния стандарт на специализираните институции, а не с резидентните услуги в общността, изисква осигуряване на допълнителни средства и дофинансиране от общината (най-вече за покриване на разходите за издръжка на услугата);

- По-голямата част от персонала на услугата са технически лица, които заедно с административния и медицинския персонал надвишават 50 %. Това говори за институционален тип доставка на услугата, при който се акцентира на осигуряване на подкрепа и слабото осигуряване на потребителите в извършване на ежедневните дейности, както е в нормалната семейна среда.

- Изразходват се средства за дейности, които младежите могат сами да поемат, при промяна на характера на услугата, а наред с това се засилва и тяхната зависимост от подкрепа (тъй като нямат възможност да развият самостоятелност).

- Периодът на доставка на услугата е прекалено кратък – недостатъчен е за да се премине през всички степени на интензивност на подкрепа, така, че да се отговори на потребностите и да се гарантира реално устойчивост.

•Ефектът от услугата СУПЦ е трудно проследим и спорен, от гледна точка на устойчивостта на резултатите. Дори при постигнати добри резултати от младите хора в рамките на услугата, след напускането ѝ, ефектът се губи – няма постигната интеграция за потребителите през изградената им самостоятелност и независимост от професионална подкрепа.

•Поради липсата на други социални услуги в общността или услуги в сферата на заедността, които да предлагат реална подкрепа на младежите след завършване на СУПЦ, СУПЦ представлява услуга „в изолация” и няма възможност за координиране с други услуги.

Всички направени изводи потвърждават потребността от реформиране на СУПЦ и от изграждане на нови социални услуги в подкрепа на потребностите на младите хора с лека степен на интелектуални увреждания.

II. Анализ на силните и слабите страни на социалната услуга СУПЦ

В рамките на анализа са изследвани силните и слабите страни на социалната услуга, по отношение на потребителите на социалната услуга и с оглед на основните функции на подкрепа, които предоставя.

•Жилищно настаняване и подкрепа за усвояване на умения за самостоятелен живот

Силни страни:

Персоналът, ангажиран с професионалното обучение и този, ангажиран в интерната за настаняване е различен

Осигуряването на различни места за провеждане на обучителните дейности и занимания и на мястото за живот.

Гъвкавостта на предоставяне на настаняване съобразно спецификата на потребностите на младежите – частично настаняване, само за определени периоди или целогодишно.

Комбинирането на услугата с други услуги за настаняване, които позволяват по-голяма самостоятелност и възможност за изграждане на умения за самостоятелен

Слаби страни:

Институционалният тип грижа при интернатни условия е свързан с ограничена самостоятелност: младите хора нямат условия да се грижат самостоятелно за приготвянето на храната, хигиената (на своите вещи, стая и общите помещения), снабдяването с необходимите предмети и продукти и пр. – те живеят в капсулирана среда, което се отразява и на възможностите да реализират правата си;

Средата – помещенията – в които е организиран личният им живот не предразполагат към семейна или домашна атмосфера и създаването на такава, което изключва поддържането или създаването (ако е нямало такива) на умения за самостоятелен живот в нормална жилищна среда. Само допълнителни услуги като Преходни жилища позволяват за малцина и за ограничен период от време да живеят при условия близки до домашните.

Настаняването не е специфично регулирано като елемент на услугата (нейната дефиниция), с което не може да се проследи реално финансовото изражение на този аспект на подкрепата и съответно да се установява съобразно нуждите на всеки конкретен младеж;

Настаняването не е специфично

живот за проследяване на напредъка в изграждане на уменията за самостоятелност и подкрепата за настаняване не е организирана в цикъл, който да осигурява намаляване на интензивността на подкрепа, с нарастването на способностите за самостоятелен живот.

Не се прилага обективна методика

•Подкрепа за усвояване на умения за социален живот (изграждане на лична социална мрежа)

Силни страни:

Професионалистите, които работят в СУПЦ разпознават нуждата да подпомагат и създават условия младите хора да изграждат контакти с хора от общността, с които да запазят отношение и които да могат да ги подкрепят и за в бъдеще.

Слаби страни:

Тази дейност за подкрепа не е напълно разпозната като ключова и към нея не се подхожда професионално и методически последователно.

Не се прилагат инструменти за подпомагане на тази дейност и няма разбиране, че и тя като другите дейности за подкрепа е свързана с различни фази, през които минава и интензивността изисква различна намеса и различен характер на професионалната подкрепа.

•Профил на потребителите на социалната услуга СУПЦ

Силни страни:

Положителна е възможността в СУПЦ да се предоставя подкрепа и на деца и на възрастни, като водещото е изграждането на собствени умения, от които те се нуждаят за самостоятелен живот

Слаби страни:

Не е обоснована долната граница на достъп до услугата 16 години.

Състояние на социалната услуга СУПЦ „Св. Княз Борис I”

Състоянието на СУПЦ „Княз Борис I” в гр. София е подробно изследвано и описано в Приложение „Анализ на функционирането на СУПЦ „Княз Борис I”, гр. София”.

Основните данни са обобщени в следните графики по-долу:

Дейности на СУПЦ “Княз Борис”, София
Графика 1. Настаняване в интерната на СУПЦ

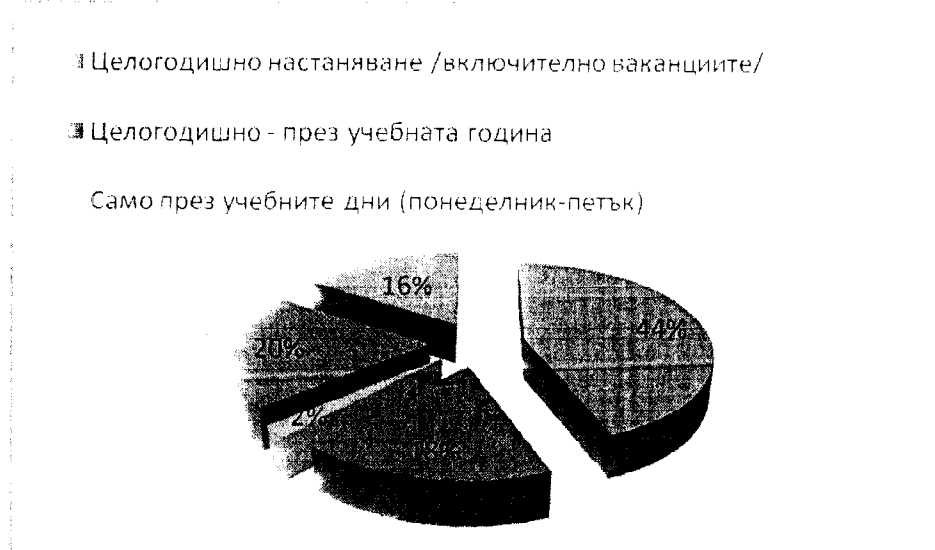
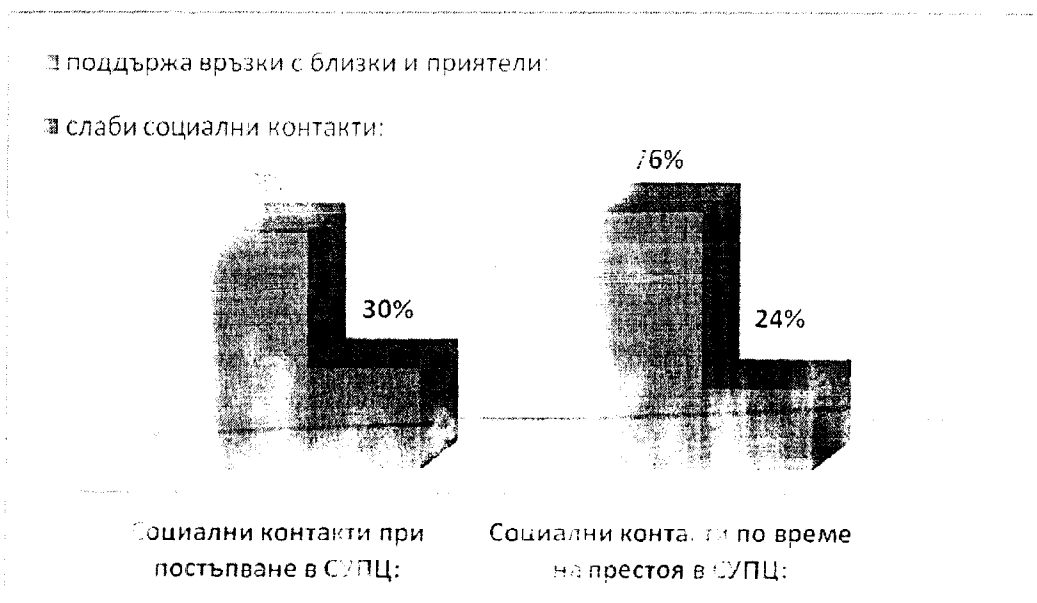

Таблица 1. Професионално обучение и занимания в СУПЦ София.

Дейности	Съдържание
1. Общобразователни предмети	Български език и математика
2. Професионално обучение	3 професионални направления (2 или 3 годишни)
3. Кръжоци	9 вида кръжоци
4. Дейности извън учебния план	11 вида занимания

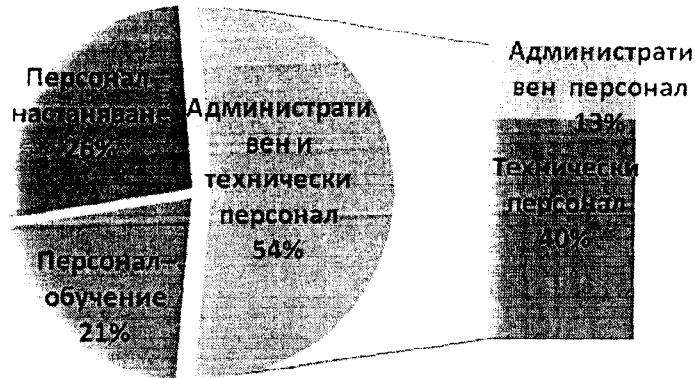
Обхванати: 100% от потребителите на услугата

Графика 2. Изграждане и поддържане на социални контакти на потребителите на СУПЦ

Персонал на СУПЦ „Св. Княз Борис I“

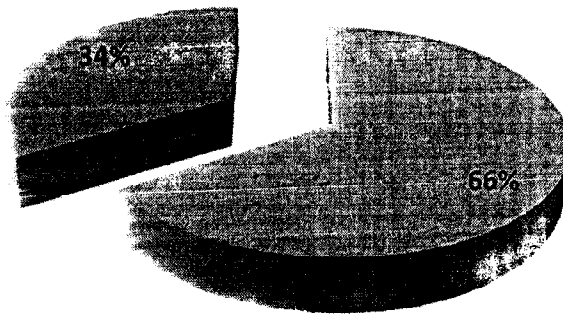
Графика 3. Структура на персонала

Потребители на СУПЦ – София

Графика 4. Възраст на постъпване

- постъпили на възраст под 18 г.
- постъпили на възраст над 18 г.(вкл.)

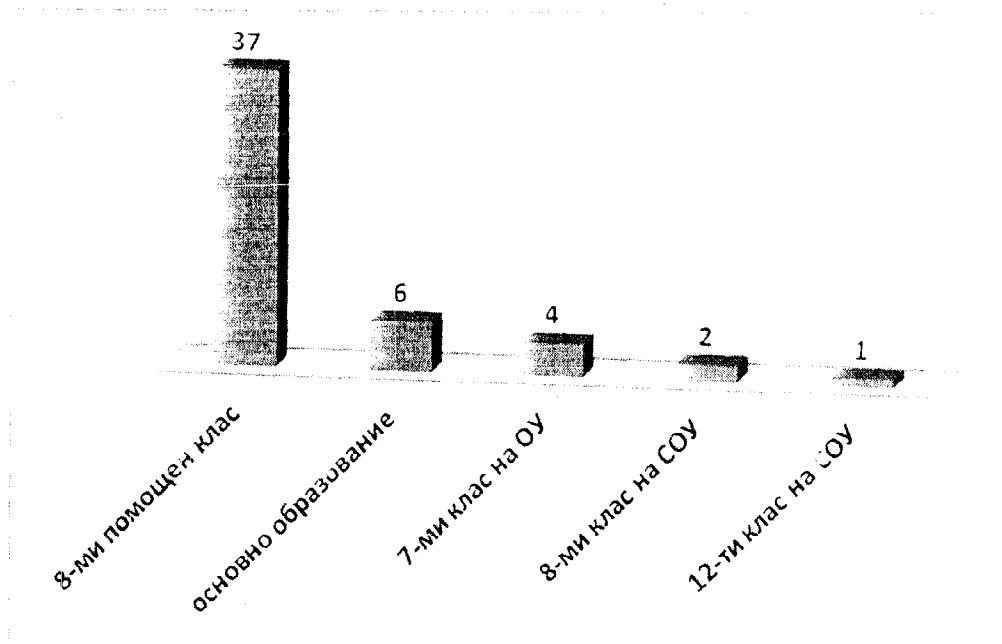

Графика 5. Семейна ситуация

- без семейство
- от семейство

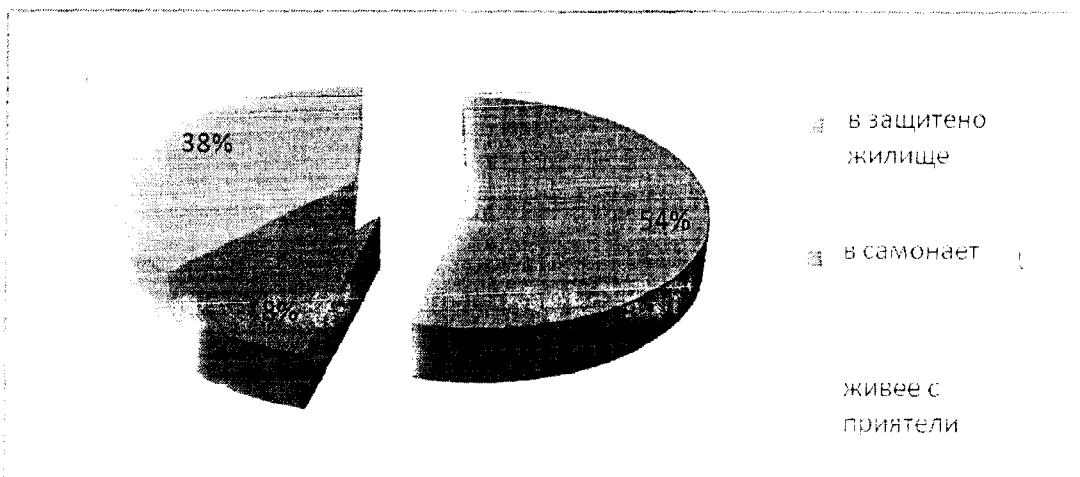

Графика 6. Образование при постъпване в СУПЦ

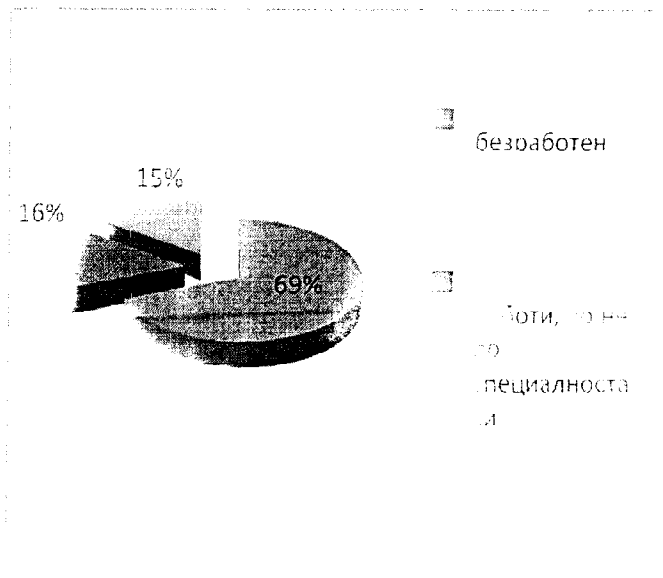

Реализация на потребителите на услугата след напускане

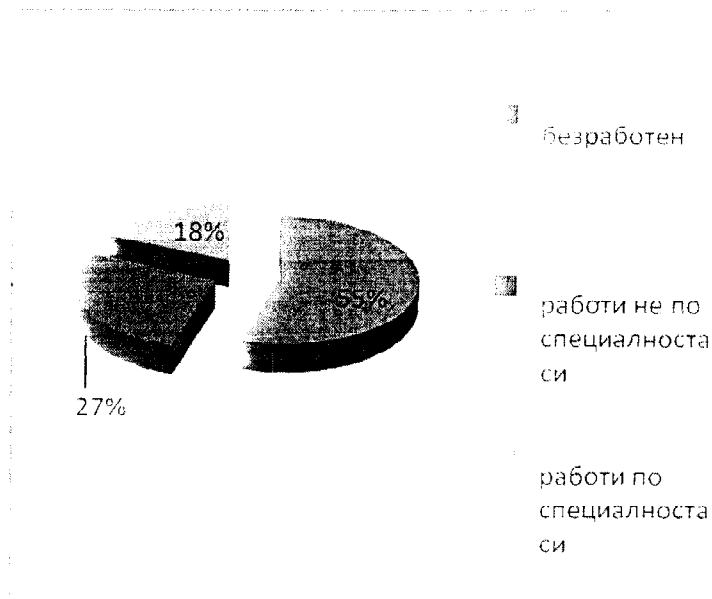
Графика 7. Настаняване и място на живот на потребителите от випуск 2011 в годината на напускане

Графика 8. Заетост на потребителите от випуск 2011 г. в годината на напускане и 1 година по-късно

Графика 9. Заетост на потребителите от випуск 2011 г. 1.5 години по-късно

Изследването на СУПЦ в гр. София напълно потвърждава и илюстрира изводите описани по-горе относно силните и слаби страни и необходимостта от развитие и промяна на услугата.

Постигнатите добри резултати на социалната услуга в София са основание да се смята, че е реалистично да се приложи нов, иновативен подход на работа, при който да се стъпи на професионализма на експертите и добрите резултати в някои сфери и те да бъдат доразвити и канализирани.

Мнение на персонала и ръководството на услугата относно нейното бъдещо развитие

В рамките на проекта беше проведена анкета на персонала на социалната услуга и нейното ръководство, както и на представители на общината-доставчик. В резултат ясно се очерта, че всички заинтересовани страни усещат необходимостта от промяна, която също така се споделя от представителите на държавните институции.

Наред с това в анкетите бяха очертани основните силни и слаби страни на услугата, необходимостта преди всичко от по-добър фокус спрямо целевата група и оптимизиране на работата по подготовката на младите хора за интегриране на пазара на труда. Ключова промяна за парадигмата на мислене на служителите се оказва, факта, че професионалното обучение и образование не може да остане дейност за подкрепа в рамките на социалната услуга и трябва да бъде изнесено към образователната система. Предизвикателство, което е отразено и в настоящата стратегия е намирането на решение за натрупания дългогодишен опит от работа с млади хора с интелектуални увреждания и изградената материална база.

2. Контекст за развитие на социалните услуги в Столична община

Стратегическите документи на Столична община определят като една от приоритетните целеви групи – хората и децата с увреждания. При все методичните усилия в последните 15 години за провеждане на интегрираща социална политика спрямо хората с увреждания, те остават една от най-уязвимите групи от населението. Въпреки че според европейските изследвания е разпространена в най-голяма степен от бедност и изключване. Серьозен проблем пред българското общество, институциите на общината и национална власт представлява фигуриращото на достатъчен брой социални услуги, които да предоставят помощта на всички нуждаещи се. Въпреки усилията на Столична община в тази посока, осигуреният капацитет на социални услуги в общността спрямо потребностите е с повече от 20 пъти по-нисък от необходимия. Изследването на възможностите и откриването на начини за по-ефективно и ефикасно разходване на публичните средства (държавни и общински) и повишаване на броя на обслужваните

лица, в рамките на вложените средства е особено сериозен и актуален в ситуация на ограничен икономически растеж и замразени местни и национални бюджети.

Стратегията за прилагане на Модела за социално включване в Столична община се изготвя и реализира в изпълнение на Общинските стратегически документи и насоки за работа: *Стратегия за превенция на социалното изключване на територията на град София (2011 -2015 г.)* и *Областна стратегия за развитие на социалните услуги в Област София, (2011 – 2015 г.)*.

Съгласно **СТРАТЕГИЯ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ИЗКЛЮЧВАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГРАД СОФИЯ:**

- **Една от целевите групи, обект на социално включван е тази, за която „съществува обективен риск от социално изключване или съществува възможност за пълноценна реинтеграция, въпреки че са в реална ситуация на социално изключване и отсъстват форми за социална подкрепа”** каквито са младите хора с леки интелектуални увреждания;
- Съгласно оценката на Състояние на съществуващите мерки и социални услуги за превенция на социалното изключване на територията на Столична община „на територията на столицата съществува **ограничен набор от услуги в общността с акцент върху превенцията на социалното изключване**”, с което се потвърждава, необходимостта от увеличаване на капацитета и развитие на съществуващите услуги, каквато е СУПЦ в посока социално включване;
- Едно от предизвикателствата е определено като **Структуриране на услугите в образователната сфера с цел развитие и постигане в края на стратегическия период на реално включващо образование, каквото е необходимо за да се постигне интеграция на младежите с интелектуални увреждания в професионалните гимназии за усвояване на професионално обучение;**
- На първо място сред възможностите е определено „Да се развият различни форми на преходни и междинни социални услуги”, в изпълнение на което е разработването и прилагането през настоящата Стратегия на трите вериги на подкрепа с нарастваща степен на независимост на целевата група.
- **Формулираната визия на стратегическия документ „за ефективна, качествена и достъпна подкрепа за лица в риск от социално изключване, която осигурява пълноценна лична и професионална реализация в обществото”;**
- **Стратегическа цел 2: Пълноценен живот в общността** включва грижата за един по-широк кръг групи от населението като младежите, които напускат институции, с което очертава специално отношение към тази целева група;
- **Стратегическа цел 3: Модерна социална инфраструктура** предвижда създаването на *интегриран модел* за предоставяне на услуги, което реално предвижда да постигне и настоящата а Стратегия;
- **Както и съгласно очакваните резултати по отношение на стратегическите цели:**

2. ПЪЛНОЦЕНЕН ЖИВОТ В ОБЩНОСТТА	2.1. Осигуряване на основни предпоставки за предотвратяване на социалното изключване; 2.2. Осигуряване на възможности за адекватно професионално образование и квалификация; 2.3. Осигуряване на възможности за културна интеграция; 2.4. Осигуряване на възможности за включване в пазара на труда; 2.5. Ефективна подкрепа за семействата на мигриращи и имигранти.
--	---

Съгласно *ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЛАСТ СОФИЯ*:

- Настоящата Стратегия е насочена към постигане на визията „Област София – регион с развита модерна система от достъпни социални услуги, повишаващи качеството на живот на децата и семействата, местните общности, групи лица в риск, подкрепящи тяхната пълноценна реализация и самостоятелност и същевременно отговарящи на реалните нужди с осигурен равен достъп и непрекъснато подобряване на качеството”, която очертава параметрите, в трябва да се развиват социалните услуги на територията на общината.
- Пряко допринася за постигането на Приоритетно направление 2 и Обща цел 2: „Подобряване на социалната закрила и преодоляване на социалната изолация на хората с увреждания, създаване на гаранции и стимули за равнопоставеност, ефективно упражняване на правото им на независим живот и разширяване на възможностите за социално включване”;
- Както и е в изпълнение на Специфичните цели в направление 2 „Хора с увреждания”: „Осигуряване на достатъчна и актуална информация за нуждите на хората с увреждания с цел анализ, планиране и развитие на адекватни социални услуги. Популяризиране на съществуващите социални услуги; Развитие на социалното обслужване на територията на областта чрез предлагане на повече и по-разнообразни качествени социални услуги за хора с увреждания; Осигуряване на пълноценен живот в общността; Изграждане на модерна инфраструктура”;
- Настоящата стратегия води до постигане на основните индикатори за промяната в системата на социалните услуги в област София, очаквани в рамките на областната стратегия: „повишаване на % обхванати потребители от социални услуги спрямо идентифицираните нужди” и „постигната трайна тенденция за развиване и разширяване на системата от социални услуги в област София”;
- По отношение на Обща цел 2 към приоритетно направление 2 настоящата стратегия допринася за постигане на индикаторите: „Обхванати 90 % от децата в задължителна училищна възраст в училище, подготвителни класове и групи или в друга подходяща форма на образование” и директно на „*Подпомогнат пълноценният живот в общността чрез изградени и функциониращи нови форми на резидентна грижа в общността (защитени жилища, ЦНСТ и др.)*”;
- Стратегията води до реализиране на заложената мярка за интервенция „Разкриването на нови социални услуги за приоритетните целеви групи, включително иновативни услуги, които не съвпадат изцяло със стандартните държавно делегирани дейности”.

3. Основни положения на Модела за социално включване на млади хора с лека степен на интелектуални увреждания

2.1. Основни положения на Модела

Моделът за социално включване включва следните основни положения:

- Потребностите на лицата с интелектуални увреждания, спрямо които е ориентирана подкрепата, са структурирани в 3-те основните области на живот (образование, труд и самостоятелен живот) и са свързани с периодите на възрастово развитие:
- Подкрепата е ориентирана спрямо индивидуалната перспектива на лицето с увреждане за постигане на самостоятелност и независимост в живота си и за изграждане на естествена мрежа от близки и приятели, която мрежа може да замести професионалната подкрепа;
- Подкрепата, предоставяна през социалните услуги, има различна интензивност в различните периоди на развитие и живот;
- За да бъде качествена подкрепата за лицата с увреждане, е необходимо има координация между различните обществени системи (здравеопазване, социална дейност, образование, пазар на труда и др.).

2.2. Цел и целева група на Модела

Моделът за социално включване има за цел да представи форми на подкрепа за младите хора с лека степен на интелектуални увреждания в периода на съзряване за постигане на оптимална самостоятелност и независимост от професионална подкрепа и реализация в зрелостта в основните сфери на живот – независим живот в общността, трудова дейност и социално участие.

Целевата група на Модела за социално включване е групата на млади хора с лека степен на интелектуални увреждания, на възраст между 14 – 29 г., без семейство.

Целевата група има следните общи характеристики:

Обобщени характеристики на лицата с лека степен на интелектуални увреждания

- ✓ Това е най-голямата група измежду лицата с интелектуални увреждания;
- ✓ Имат известни ограничения в когнитивното и адаптивното поведение;
- ✓ Много често увреждането остава скрито;
- ✓ Проблемите, свързани с когнитивните способности, могат лесно да бъдат преодоленни обучение и възпитание, фокусирано върху техните адаптивни способности;
- ✓ Те могат напълно да изпълняват повечето от домакинските задължения и да се грижат за себе си, да изпълняват професионалните си задължения;
- ✓ Те могат да функционират независимо, без външна подкрепа, изправени пред проста, позната ситуация;
- ✓ Често проявяват компенсаторно поведение;
- ✓ Много са впечатлителни.

2.3. Потребности на младите хора с леки интелектуални увреждания

Не всички лица с леки интелектуални увреждания се нуждаят от специализирана подкрепа. Част от тях могат да се научат и развият адаптивни способности, вследствие на добро образование, възпитание и подкрепа от семейството, което предоставя контакти в социални мрежи. В резултат на това, много от лицата се справят частично независимо.

В същото време, когато не е на лице подходящо възпитание в ранното детство и не е предоставена подкрепа в някои сензитивни фази на развитие, забавянето в когнитивното и адаптивното функциониране на лицата става още по-видимо, в сравнение с общата норма за тяхното ниво на общуване. Това важи особено за лица, които са отгледани в специализирани институции. Институционалната грижа води до възприемане на ограниченията и до развитието на „странно“ поведение, което е резултат от „странната“ и не подкрепяща среда в институциите. В резултат на това лицата, които са отгледани в институции, притежават по-малко адаптивни способности и по-сериозни проблеми, в сравнение с други лица със същото ниво на интелектуално функциониране (съгласно резултати на IQ теста), които са отгледани в нормална семейна среда. Тези лица имат необходимост от по-интензивна подкрепа в периода на преход към зрелостта.

Потребностите на младите хора са:

- *Потребност от жилищно настаняване и подкрепа за изграждане на умения за самостоятелен живот*

Осигуряване на място за живот, което да дава сигурност и условия за участие в живота на общността, както и подкрепа за изграждане на умения за самостоятелност. Изграждането на уменията за самостоятелност минава през трите фази – формиране, практикуване, укрепване, като се променя интензивността на предоставяната подкрепа. Паралелно на променящата се интензивност на подкрепата, се променя и мястото на живот, като се преминава към жилищно настаняване, което позволява постигането на търсената степен на самостоятелност (защитено жилище, преходно жилище, наблюдавано жилище, самостоятелно настаняване).

- *Потребност от подкрепа за професионално обучение и изграждане на трудови умения*

Осигуряване на подкрепа за придобиване на професионална квалификация в областта, на техните интереси, както и осигуряване на целенасочена, методична и продължителна подкрепа за изграждане на умения за труд (като например точност на изпълнението, спазване на инструкции, резултатност, последователност, дисциплинираност, адекватно поведение и др.).

Изграждането на уменията за труд минава през трите фази на променяща се интензивност, като за всяка фаза се променя характерът на подкрепата, така че да осигури постигането на свързаните с нея резултати.

• *Потребност от изграждане на социални умения и лична социална мрежа*

Осигуряване на подкрепа за изграждане на умения за социално взаимодействие и общуване, както и за изграждане и поддържане на лична социална мрежа. Подкрепата по отношение на потребностите за изграждане на лична социална мрежа се предоставя с променящ се фокус, съобразно фазите на израстване. Подкрепата не се предоставя самостоятелно, а като дейност за подкрепа в услугите за настаняване и изграждане на умения за независим живот.

2.4. Вериги за подкрепа на уменията на младите хора

Веригите за подкрепа включват дейности, организирани по логичен и систематичен начин, така че да допринасят за удовлетворяване на потребностите на младите хора и за развитие на умения в трите области на живот: умения за труд, умения за самостоятелен живот и социални умения за развитие и поддържане на социална мрежа.

Веригите за подкрепа се осъществяват и съобразно възрастовия етап, на който се намира младият човек с интелектуално увреждане. Периодът на преход от детство към зрялост се състои от 3 основни етапа, които предоставят информация за нивото на развитие и постиженията. Етапите са:

I етап: ФОРМИРАНЕ

Началната ситуацията е тази, при която юношата започва да формира умения, които ще са му необходими за неговия живот като възрастен. Това е етапът на интензивно учене и запознаване с уменията.

II етап: ПРАКТИКУВАНЕ

Този етап се характеризира с практикуване на уменията и нагласите, прилагането им в живота, което води до затвърждаването им. Практикуването на уменията е подкрепено и наблюдавано и позволява тяхното усъвършенстване и надграждане.

III етап: УКРЕПВАНЕ

На този етап младият човек постига укрепване и устойчивост на уменията, както и сигурност в тяхното ежедневно приложение в реални житейски ситуации.

Поради вътрешните взаимовръзки между част от дейностите за подкрепа, те са организирани в две основни вериги на подкрепа: Верига за подкрепа за развитие на умения за труд и Верига за подкрепа за развитие на умения за самостоятелен живот и социални умения. Веригите са описани по-долу, заедно с видовете дейности и услуги, както следва:

НАСОЧЕНОСТ НА СОЦИАЛНАТА ПОДКРЕПА	I етап ФОРМИРАНЕ НА УМЕНИЯ	II етап ПРАКТИКУВАНЕ НА УМЕНИЯ	III етап УКРЕПВАНЕ НА УМЕНИЯ
Верига за подкрепа за развитие на умения за труд	Подкрепа за професионално обучение	Групова практика за умения за труд	Индивидуална практика за умения за труд

Верига за подкрепа за развитие на умения за самостоятелност и лична социална мрежа	Защитено жилище: - Осигурено настаняване с 24 часова подкрепа - Изграждане на социални умения	Преходно жилище: - Осигурено настаняване с почасова дневна подкрепа - Подкрепа за изграждането на лична мрежа	Наблюдавано жилище: - Осигурено настаняване с подкрепа на разположение - Подкрепа за поддържането на лична мрежа
---	--	--	---

2.5. Приложимост на Модела за социално включване

Моделът за социално включване може да бъде приложен при следните условия:

●Необходими промени по отношение на професионалното обучение на младите хора (осъществявано понастоящем в СУПЦ), както следва:

●Осигуряване на достъп до професионално обучение в рамките на училищното обучение, разделено от придобиването на образователна степен (завършен етап на обучение).

●Осигурен достъп до безплатно професионално обучение в рамките на училищната система и за младежи над 16 години. Осигурява се с отправяне на искане до Регионален инспекторат – София, град, съобразно обявеният държавен прием в професионалните училища за съответната учебна година.

●Адаптиране на подхода на професионално обучение, съобразно възможностите за учене на младите хора с леки интелектуални увреждания

●Въвеждане на система за оценка на уменията в съответната професионална област

●Възможност за обучение според интересите и промяна на професионалната сфера на обучение

●Организация на професионално обучение в рамките на училищното обучение и организация на професионално обучение в системата на подкрепа към пазара на труда

●Необходими промени по отношение на социалните услуги, както следва:

●Предоставяне на Веригите с дейностите за подкрепа през регламентирания социални услуги държавно делегирана дейност:

●СУПЦ, с по-тясна целева група – млади хора с лека степен на интелектуални увреждания, без или с недостатъчна семейна подкрепа, с индивидуална и групова практика за умения за труд

●Защитено жилище, Преходно жилище или Наблюдавано жилище, с подкрепа за професионално обучение.

III. СЪЩНОСТ НА СТРАТЕГИЯТА

Стратегическа подцел 1: Да се осигурят адекватни на потребностите на младите хора с леки интелектуални увреждания дейности за подкрепа, чрез специализиране на социалната услуга СУПЦ в рамките на държавно делегирания бюджет за социалната услуга и необходимия капацитет резидентни услуги в общността за периода 2014 г. – 2017 г. Да се реформира предоставянето на социалната услуга СУПЦ „Княз Борис I“, така че да осигури необходимите дейности за подкрепа за социално включване на млади хора с лека степен на интелектуални увреждания за периода 2014г. – 2017г.

МЕТОД НА ИНТЕРВЕНЦИЯ 1: Организиране и предоставяне на подкрепа за социално включване на млади хора с леки интелектуални увреждания в рамките на социалната услуга СУПЦ, реструктуриране на капацитета и разкриване на нови услуги от резидентен тип;

ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИ ХОРА С ЛЕКИ ИНТЕЛЕКТУАЛНИ УВРЕЖДАНИЯ В РАМКИТЕ НА СОЦИАЛНАТА УСЛУГА „СУПЦ“

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение към Решение № 156 по Протокол № 58/13.03.2014г.

л.18 от вс.л.27

Дейност	Индикати- вен срок	Отговорник	Необходимо финансиране и допълнителни ресурси
1. Специализиране на СУПЦ в Столична община като услуга за млади хора с леки интелектуални увреждания с подкрепа за социално включване			
1.1. Разработване и прилагане на методика за СУПЦ за предоставяне на подкрепа за млади хора с леки интелектуални увреждания	2014 г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
1.2. Прилагане на модел за индивидуално планиране, при който се отчита перспективата на лицето и се планира грижата, съобразно нея	2014 г.	СУПЦ, Дирекция „Социални Дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
1.3. Ежегоден преглед и актуализация на методиката, програмите за подкрепа, инструментариум, процедури, др.	2014г.-2015г.	СУПЦ, Дирекция Социални дейности – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)

2. Прилагане на „Верига за подкрепа за развитие на умения за труд”

2.1 Разработване на програми и инструментариум за работа по всяка от дейностите за подкрепа, част от „Веригата за подкрепа за развитие на умения за труд” в изпълнение на новата методика на услугата	2014 г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
2.2. Преглед и актуализиране на учебните програми по професии, прилагани в СУПЦ, с цел: - намаляване на продължителността на професионалното обучение; - акцент върху учебната/ трудовата практика; - замяна на теоретичните занимания с учебна практика	2014 г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
2.3 Стартиране на дейността „Подкрепа за професионално обучение”, насочена към записване на потребители на услугата СУПЦ в професионални гимназии и тяхната подкрепа в периода на обучение	2014 г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
2.4. Изготвяне и тестване на необходимата административна	2014 г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение към Решение № 156 по Протокол № 58/13.03.2014г.

л.19 от вс.л.27

документация за провеждане на трудовата практика (договор, бланки за отчет, мониторинг, др.)			
2.5. Стартиране на дейността „Групова трудова практика” и „Индивидуална трудова практика” за всички потребители на услугата със седмична натовареност, съобразена с програмата им и с другите им занимания	2014 г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
2.6. Обучение на персонала в умения за трудови наставници	текущо	СУПЦ, Дирекция Социални дейности – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3. Прилагане на „Верига за подкрепа за развитие на умения за самостоятелен живот и социални умения”			
3.1. Разработване на програми и инструментариум за работа по всяка от дейностите за подкрепа, част от „Веригата за подкрепа за развитие на умения за самостоятелен живот и социални умения” в изпълнение на новата методика на услугата	2014г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3.2. Подготовка за реорганизация на живота и дневната програма в интерната съгласно приетата Методика	2014г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3.3. Предоставяне на Защитени жилища (2 бр.) с общ капацитет 16 лица	2014г. и следващи	Ръководителя на съответните услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност
3.4. Предоставяне на Преходни жилища – 2 броя с капацитет 16 лица. Реорганизация на живота и дневната програма в интерната и прилагане на принципи на подкрепа от социалната услуга „Защитено жилище”	2014г. и следващи	Ръководителя на съответните услуги СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3.5. Подготовка за реорганизация на живота и дневната програма в услугата „Преходно жилище” за осигуряване на самостоятелността на потребителите	2014 г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3.6. Реорганизация на живота и дневната програма в услугата „Преходно жилище”	2014г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение към Решение № 156 по Протокол № 58/13.03.2014г.

л.20 от вс.л.27

за засилване на самостоятелността на потребителите			
3.7. Разработване и прилагане на Програма за работа за изграждане на социални умения и лична мрежа	2014г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3.8. Обучение на персонала в прилагането на програмите на дейностите, ориентирани към самостоятелност и на дейностите за изграждане на социални умения	свързан със срока на предходните дейности	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегирана дейност, общинско финансиране
4. Изготвяне и прилагане на инструментариум за оценка на напредъка на младите хора			
4.1. Разработване и прилагане на инструментариум за периодична оценка на напредъка на младите хора по отношение на уменията за труд.	2014г.–2015г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
4.2. Разработване и прилагане на инструментариум за периодична оценка на напредъка на младите хора по отношение на уменията за самостоятелен живот и социалните умения	2014г.–2015г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
4.3. Изготвяне и прилагане на процедура за проследяване на напредъка на всеки потребител	2014г. – 2015г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
4.4. Обучение на персонала за прилагане на инструментариума за оценка на напредъка на младите хора	свързан със сроковете на предходните дейности	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
5. Организиране на напускането на социалната услуга			
5.1. Изготвяне и прилагане на процедура за организация и подготовка на напускането на услугата, основана на оценка на напредъка на потребителя в усвояването на умения и самостоятелност	2014 г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
5.2. Изготвяне на „Индивидуален план за подкрепа на младите хора след напускане на услугата”	текущо, според нуждите	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)

ОБЛАСТ НА ИНТЕРВЕНЦИЯ 2: ОРГАНИЗИРАНЕ НА ДОСТЪПА ДО СОЦИАЛНАТА УСЛУГА СУПЦ, ОСНОВАН НА ПЕРСПЕКТИВАТА ЗА САМОСТОЯТЕЛЕН И НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ

Дейност	Индикати-	Отговорник	Изпълнител
---------	-----------	------------	------------

	вен срок		финансиране и допълнителни ресурси
1.Разработване на процедура за достъп до услугата СУПЦ, основан на оценка на перспективата на младия човек за самостоятелен и независим живот	2014г.	СУПЦ Участници: Дирекция „Социални дейности” – Столична община, АСП	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
2. Съгласуване на процедурата за достъп до услугата СУПЦ	2014г.	Дирекция Социални дейности – Столична община, АСП и ДСП „Оборище”	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3.Прилагане на процедурата за достъп	2014г.	СУПЦ и ДСП ”Оборище”	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)

ОБЛАСТ НА ИНТЕРВЕНЦИЯ 3: КООРДИНАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Дейност	Индикативе и срок	Отговорник	Необходимо финансиране и допълнителни ресурси
1. Координация с образователната система			
1.1. Установяване на отношения с гимназии, които предлагат обучение за първа степен клас квалификация и координиране на приема на млади хора с леки интелектуални увреждания от СУПЦ	2014г.–2015г.	СУПЦ, Дирекция „Образование” - Столична община Регионален инспекторат на МОН – София град	В рамките на държавно делегираната дейност СУПЦ и държавния план прием
1.2. Взаимодействие с Регионалния инспекторат и Регионалния ресурсен център за връзка с млади хора с леки интелектуални увреждания, застрашени от отпадане от училище или завършващи основен етап на обучение	2014г. – 2015г.	СУПЦ, МОН, АСП	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
2. Координация с работодатели за провеждане на трудова практика			
2.1. Осъществяване на контакти с фирми и организации за провеждане на групова и индивидуална трудова практика и изготвяне на база данни с контакти	2014г.–2015г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
2.2. Контакт с общинските предприятия, фирми и структури за организиране на трудова практика	2014г.– 2015г.	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3. Координация с лична мрежа за подкрепа			

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение към Решение № 156 по Протокол № 58/13.03.2014г.

л.22 от вс.л.27

3.1.Взаимодействие с организации, клубове, структури за осигуряване включване в разнообразни занимания и структурирано прекарване на свободното време	текущо	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3.2.Разширяване и поощряване на контактите с максимално широк кръг външни лица	текущо	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)
3.3.Изработване на програма за работа с родителите и близките и за поддържане на активни отношения с тях	текущо	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност (СУПЦ)

Стратегическа подцел 2: Преструктуриране на социалната услуга СУПЦ в Център за социална рехабилитация и интеграция и осигуряване на функционирането на дейността на новата услуга, съвместно с услугите от резидентен тип през Комплекс от социални услуги (в рамките на държавно делегирания бюджет за СУПЦ). Да се изгради Комплекс от социални услуги в подкрепа на социалното включване на млади хора с леки интелектуални увреждания, чрез преструктуриране на бюджета на социалната услуга СУПЦ до месец юли 2015 г – 2015 – 2017.

ОБЛАСТ НА ИНТЕРВЕНЦИЯ 1: ПОДГОТОВКА ЗА СТАРТИРАНЕ НА КОМПЛЕКС ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Дейност	Индикативен срок	Отговорник	Необходимо финансиране и допълнителни ресурси
1. Подготовка и одобрение на нова Методика за доставка на социалната услуга Комплекс от социални услуги за млади хора с леки интелектуални увреждания	2014 г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност
2. Обучение на персонала на КСУ за работа по новата методика и в новите услуги.	свързан със срока на предходната дейност	СУПЦ	В рамките на държавно делегираната дейност
3. Изготвяне на планове и реконструиране на сградата на интерната за обособяване на 2 бр. Защитени жилища и 1 допълнителен брой Преходно жилище	2014г.– 2015г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност
4. Осигуряване на общински апартаменти за организиране на доставката на социалната услуга „Наблюдавано жилище”	2014г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” – Столична община	В рамките на държавно делегираната дейност
5. Разработване на методика на подкрепата в услугата „Наблюдавано жилище”	2014г.	СУПЦ, Дирекция „Социални дейности” –	В рамките на държавно делегираната дейност

5. Административна подготовка на реструктурирането на СУЩ в Комплекс от социални услуги	2014г.	Столична община Дирекция „Социални дейности” – Столична община	-
6. Прилагане на инструментите и процедурата, разработена в първия етап на стратегията	текущо, в рамките на периода на реализация на дейностите към тази подцел.	Комплекс от социални услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност

ОБЛАСТ НА ИНТЕРВЕНЦИЯ 2: Предоставяне на подкрепа за социално включване на младите хора с леки интелектуални увреждания през Комплекс за социални услуги

Дейност	Индикативен срок	Отговорник	Необходимо финансиране и допълнителни ресурси
---------	------------------	------------	---

1. Предоставяне на веригата за подкрепа за развитие на умения за труд чрез грудотерапевтични програми на ЦСРИ

1.1. Разширяване на целевата група на подкрепата и привличане и млади хора с леки интелектуални увреждания със семейства	2015 г.	Комплекс от социални услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност
1.2. Организиране на подкрепата във веригата, прилагане на инструментите и процедурите за оценка на напредъка	текущо	Комплекс от социални услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност

2. Предоставяне на веригата за подкрепа за настаняване и развитие на умения за самостоятелност и социални умения

2.1. Предоставяне на Защитени жилища (2 бр.) с капацитет 16 лица	2014г.текущо и следващи	Комплекс от социални услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност
2.2.Предоставяне на Преходни жилища – 2 броя с капацитет 16 лица	2014г. текущо и следващи	Комплекс от социални услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност
2.3.Предоставяне на Наблюдавани жилища– 3 апартамента с капацитет от 10 лица	До 2017г.	Комплекс от социални услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност
2.4.Прилагане на разработената методика за работа за изграждане на социални умения и мрежа на три нива, като част от работата на дейността за настаняване	Текущо	Комплекс от социални услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност
2.5. Прилагане на разработения в първия етап методики и инструменти и оценка на напредъка на	Текущо	Комплекс от социални услуги	В рамките съответната държавно делегираната дейност

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение към Решение № 156 по Протокол № 58/13.03.2014г.

л.24 от вс.л.27

младите хора			
3. Организиране на напускането на социалната услуга			
3.1. Прилагане на процедурата за напускане, съгласно процедурата, разработена в първия етап	Текущо, от 2015 г.	Комплекс от социални услуги	В рамките на държавно делегираната дейност
4. Поддържане на отношения със заинтересовани страни			
4.1. Поддържане на изградените партньорства, изграждане на нови и застъпничество за разнообразяване на професионалните области на обучение	Текущо, от 2015г.	Комплекс от социални услуги	В рамките на държавно делегираната дейност
4.2. Прилагане на процедурата за достъп, разработена през първия етап	Текущо, от 2015г.	Комплекс от социални услуги	В рамките на държавно делегираната дейност
4.3. Поддържане и разнообразяване на контактите с бизнеса	Текущо, от 2015г.	Комплекс от социални услуги	В рамките на държавно делегираната дейност

IV. ПРИЛОЖЕНИЕ

Анализ на функционирането на СУПЦ „Св. Княз Борис”, гр. София

Функции на подкрепа и дейности (теоретичен модел)	Резултати от проучване на подкрепата в СУПЦ - София	Брой потребители	% от общия брой	Вид на персонала	Брой на персонала	% от общия брой на персонала (38 души)
I. Подкрепа за придобиване на умения за труд и професионална реализация (включване в труд/доход)						
1. Общо и професионално обучение	1.1. Общо образование	Учители			2	5%
		Обучение в 4-та сменна-вечерна гимназия "Отец Паисий"	5	10%		
		Консултации по математика, български език и литература	50	100%		
	1.2. Професионално обучение - вид и продължителност:	Учители-специални предмети	6	16%		
		"Мъжко облекло" I курс - 3 г.	11	22%		
		"Мъжко облекло" III курс - 3 г.	4	8%		
		"Готварство" I курс - 3 г.	11	22%		
		"Готварство" III курс - 3 г.	12	24%		
		Санитари " II курс - 2 г.	5	10%		
		"Дамско облекло" - 3 г.	6	12%		
Общ брой 1.2.:	50	100%				

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение към Решение № 156 по Протокол № 58/13.03.2014г.

л.25 от вс.л.27

		1.3	Дейности, извън учебния план:						
			Кръжок "Нова идея"- шивачество	18	36%				
			Кръжок " Рисуване и приложни изкуства"	18	36%				
			Кръжок "Спортни дейности"- футбол; волейбол, баскетбол, скачане на въже, бадмингтон	50	100%				
			Фотокръжок	6	12%				
			Компютърна грамотност	50	100%				
			Студио за песни и танци	14	28%				
			Оказване на помощ в самоподготовката по специалните предмети	40	80%				
			Ателие "Иконопис"	8	16%				
			Сдружение "Будно сърце". Проект "Потенциал, креативност, спонтанност и	14	28%				
			Потребители, участващи в дейностите (не е сума от горните):	50	100%				
						Персонал- обучение:		8	21%
2	Практическа професионална подготовка в трудов процес	2.1	Помощ за професионалната реализация:						
			Производствена практика в шивашки фирми и предприятия, заведения за обществено хранене и ресторанти	50	100%				
			"Повишаване на възможностите за заетост, професионална реализация и самостоятелен живот на социално уязвими групи, напускащи специализираните институции в Фондация "Звезда на надеждата"- "Аз започвам работа"	19	38%				
				12	24%				
			Потребители, участващи в дейностите (не е сума от горните):	50	100%				
3	Подкрепена трудова заетост								
II. Подкрепа за усвояване на умения за самостоятелен живот									
1	Осигуряване на настаняване в резидентна услуга с интензивна подкрепа	1.1	Настаняване - видове настаняване:						
						възпитатели		7	18%
			Целогодишно настаняване /включително ваканциите/	2	4%	социален работник		1	3%
			Целогодишно - през учебната година	9	18%	Лекар / Психолог		1	3%

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение към Решение № 156 по Протокол № 58/13.03.2014г.

л.26 от вс.л.27

			Само през учебните дни (понеделник-петък)	1	2%	Мед.сестра социални дейности	1	3%
			Само обучение в СУПЦ. без настаняване в СУПЦ или друга резидентна услуга	10	20%			
			Потребители, които ползват друга резидентна услуга в общността за настаняване	8	16%			
			Общ брой 1.1.:	50	100%	Персонал-настаняване	10	26%
		1.2	Дейности извън учебния план:					
			Кръжок "Бъдещи родители"	17	34%			
			Сдружение "Прегърни ме"	10	20%			
			Проект "Нравствено образование"	22	44%			
			Сдружение "Витания"	20	40%			
			Живот извън Центъра	50	100%			
			Индивидуална и групов работна на възпитателите	32	64%			
			Потребители, участващи в дейностите (не е сума от горните):	50	100%			
2	Осигуряване на настаняване в резидентна услуга с по-малка подкрепа (тип преходно жилище)	2.1	Преходно жилище "Делфини"	8	16%			
3	Асистентска подкрепа за самостоятелен живот							
III. Подкрепа за усвояване на умения за социален живот (лична социална мрежа)								
1	Обучение в социално поведение	1.1	Индивидуална и групов работна на възпитателите					
			Срещи на курсистите живеещи в пансионна	40	80%			
			беседи	50	100%			
2	Изграждане на лична мрежа	1.	Социални контакти					
			Социални контакти при постъпване в СУПЦ:					
			връзка със семейството	15	30%			
			връзка с приятелско семейство/роднини	3	6%			
			връзка с брат(сестра)	5	10%			
			връзка с приятели	12	24%			

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Приложение към Решение № 156 по Протокол № 58/13.03.2014г.

л.27 от вс.л.27

			поддържа връзки с близки и приятели:	35	70%		
			слаби социални контакти:	15	30%		
			Общ брой:	50	100%		
			<i>Социални контакти по време на престоя в СУПЦ:</i>				
			връзка със семейството	13	26%		
			връзка с приятелско семейство/роднини	3	6%		
			връзка с брат(сестра)	4	3%		
			връзка с приятели	18	36%		
			поддържа връзки с близки и приятели:	38	76%		
			слаби социални контакти:	12	24%		
			Общ брой:	50	100%		
3	Поддържане на личната мрежа						
IV. ПОДХОД							
1	Подход, поставящ в центъра индивидуалните потребности на потребителя	1.1	<i>неразвит критерий; "институционален" подход - доминира административният ресурс</i>			Административен и технически персонал	20 53%
						Административен персонал	5 13%
						Технически персонал	15 39%

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЕЛЕНА ЕРДЖИКОВ/